



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní Mgr. Helenou Konečnou ve věci

žalobce: **A. H. R.**, narozený X, státní příslušnost Irák
toho času v X
zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem
se sídlem Purkyňova 787/6, PSČ 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Policie České republiky**, Krajské ředitelství policie Královéhradeckého
kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a
eskort

Věkoše 416, Hradec Králové, PSČ 503 41

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2018, čj. KRPH-10943-23/ČJ-2018-050022-SV,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátu se sídlem v Ostravě, Purkyňova 787/6, se přiznává odměna ve výši 6.800 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Hradci Králové do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný rozhodl o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění dle ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“ nebo „zákon č. 326/1999 Sb.“). Doba zajištění byla stanovena na 90 dnů od okamžiku omezení osobní svobody dle § 125 odst. 1 citovaného zákona.
2. Žalobce se včas podanou blankentní žalobou domáhá přezkoumání a zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, žalobu následně doplnil prostřednictvím soudem ustanoveného zástupce, a to o následující žalobní důvody.
3. Žalobce žalovanému vytýká nedostatečné vyhodnocení existence vážné újmy, která mu hrozí, k čemuž připomněl, že v protokolu o výsledku účastníka řízení uvedl, že *„z Iráku odcestoval v důsledku válečných událostí, poté, co byl zničen jeho domov a on se musel uchýlit do uprchlického tábora“*. Ačkoliv tak existovala reálná možnost toho, že žalobci skutečně hrozí při jeho návratu do Iráku nebezpečí vážné újmy podle ustanovení § 179 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, žalovaný se překážkami jeho vycestování zabýval nedostatečně a nesprávně.
4. Žalobce dále ocitoval ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) a § 179 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců, čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků a čl. 15 odst. 1 návratové směrnice, přičemž uvedl, že otázkou, jaké podmínky musí být splněny, aby správní orgán mohl rozhodnout o zajištění cizince, se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 23. 11. 2011, čj. 7 As 79/2010-150 (publ. pod č. 2524/2012 Sb. NSS), ve kterém formuloval tyto právní věty: *„I. Správní orgán má povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné.“*
5. II. *O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu.“*
6. Ze zmíněného usnesení dále žalobce mimo jiné citoval: *„Lze tedy dospět k závěru, že v případech, kdy bude již v době rozhodování správního orgánu o zajištění cizince zřejmé či pravděpodobné, že účel zajištění, tj. správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince, nebude moci být realizován, nebylo by možné zbavení či omezení osobní svobody cizince považovat za souladné s ústavním pořádkem, s mezinárodními závazky ČR v oblasti ochrany základních práv a podle současného právního stavu ani s citovanými ustanoveními návratové směrnice. (...) Lze tedy uzavřít, že správní orgán má povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince možnými překážkami správního vyhoštění, předání nebo vycestování tohoto cizince v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo kdy před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo. V takové situaci je správní orgán povinen možné překážky správního vyhoštění, předání nebo vycestování cizince před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit.“*

7. Dle žalobce byl žalovaný povinen se výše uvedenými okruhy otázek ve vztahu k jeho situaci zabývat, a jelikož tak konkrétním způsobem neučinil, zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti, která nemůže být zhojena v řízení před soudem. Podobnou otázkou, tedy přípustností zajištění cizince při nevypořádání obav z hrozící závažné újmy, se zabýval Nejvyšší správní soud např. i v rozsudku ze dne 17. 12. 2015, sp. zn. 5 Azs 236/2015, kterým zrušil rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10. 11. 2015, čj. 42 A 27/2015-22 pro nezohlednění nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu o zajištění cizince právě s ohledem na absenci konkrétního vypořádání hrozby vážné újmy cizinci při jeho vyhoštění. Výše uvedené důvody obsažené v posledně citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu dle žalobce plně dopadají i na jeho případ.
8. V jeho případě se žalovaný přes znalost jeho tvrzení o jeho útěku jakožto následcích válečných událostí těmito skutečnostmi dostatečně a logicky nevypořádal. Sice odkázal na závazné stanovisko Ministerstva vnitra a uvedl, že žalobce „neuvedl žádný konkrétní důvod či nebezpečí, které by mu bránilo v návratu do Iráku“, avšak takové vypořádání, které pomíjí jasné tvrzení žalobce o tom, že ve válce přišel o dům a pobývá v uprchlickém táboře, nemůže naplnit výše zmiňované maximy postulované Nejvyšším správním soudem. Žalobce jakožto jedna z mnoha obětí jednoho z nejkrvavějších a nejurputnějších konfliktů současnosti (bojů s Islámským státem na území Iráku), která přišla o domov a byla nucena pobývat v uprchlickém táboře, je osobou, která může být velmi snadno ohrožena vážnou újmou přinejmenším z hlediska obecně neutěšených podmínek v oblastech poničených válečnými událostmi v Iráku, jakož i stále panujícím neklidem v dotčených oblastech.
9. Žalobce uzavřel, že posouzení žalovaného, jakož i dotčeného orgánu - Ministerstva vnitra, tak nelze akceptovat pro zkrácení vyhodnocení eventuálních překážek vyhoštění podle ustanovení 179 zákona o pobytu cizinců, což je pak důvodem, proč nemůže obstát ani napadené rozhodnutí.
10. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě ze dne 12. 3. 2018, které soudu zaslal spolu se správním spisem, nejprve zrekapituloval dosavadní průběh řízení. Uvedl, že dne 1. 2. 2018 byl žalobce dle ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců zajištěn za účelem správního vyhoštění. Dne 2. 2. 2018 bylo ve věci vydáno rozhodnutí dle ustanovení § 119 na odst. 1 písm. c) bod 1 a 2 téhož zákona ve věci správního vyhoštění žalobce. Následně dne 9. 2. 2018 byla žalovanému doručena informace, že dne 8. 2. 2018 žalobce podal v Zařízení pro zajištění cizinců ve Vyšních Lhotách žádost o udělení mezinárodní ochrany. Na základě této žádosti a informace, že dne 13. 2. 2008 bylo odborem azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra rozhodnuto o zajištění cizince a jeho setrvání v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty, bylo rozhodnutím žalovaného čj. KRPH-10943-50/ČJ-2018-050022-SV rozhodnuto o ukončení zajištění ke dni 13. 2. 2018 a vydán příkaz k ukončení zajištění cizince (žalobce) v souvislosti s postupem dle § 127 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců.
11. K žalobnímu důvodu - existenci překážek správního vyhoštění a vycestování žalovaný uvedl, že byl při rozhodování o zajištění žalobce vázán rozhodnutím Nejvyššího správního soudu čj. 7 As 79/2010-150, podle kterého je povinen se v řízení o zajištění dle § 124 zákona o pobytu cizinců zabývat existencí možných překážek správního vyhoštění v případě, kdy mu jsou tyto překážky v době rozhodování známy nebo vyšly najevo. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí těmito možnými překážkami realizace správního

vyhoštění do země původu žalobce ve smyslu ustanovení § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců zabýval. Uvedl, že k možnosti vycestování byl žalobce podrobně dotazován v rámci protokolu o výsledku účastníka správního řízení a k dotazu, co by pro něj znamenal návrat do domovského státu, jaké je jeho zázemí v domovském státě, jaké jsou jeho rodinné vazby a zda-li mu doma hrozí nějaké nebezpečí, uvedl, že je státním příslušníkem Iráku, jeho trvalá adresa je Sinjar, Khanasur, má pět bratrů, jednu sestru, matku a otce, kteří všichni žijí v Iráku. Dne 22. 11. 2017 odjel sám z Iráku do Turecka, neboť mu byl válkou zničen dům. Do Evropské unie, Německa, jej vedly především ekonomické důvody, což žalovaný dovodil z jeho výpovědi, že *„pokud se vrátí domů, nebude moci své rodině vrátit peníze za cestu a ani jim nebude moci finančně pomoci. Nemá tam žádnou budoucnost.“* Dále žalobce uvedl kontakt na blíže nespecifikované příbuzné v Německu, což v následující výpovědi sám vyvrátil, když prohlásil, že na území ČR či EU nemá žádnou osobu, kvůli které by ukončení svého pobytu na území považoval z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života sále přiměřené. O azyl v České republice žádat nechťel, je mu jedno, kde zůstane, hlavně že zůstane v bezpečí.

12. Žalovaný uvedl, že si k případné existenci důvodů znemožňujících vycestování vyžádal dle ustanovení § 120 a odst. 1 zákona o pobytu cizinců stanovisko Ministerstva vnitra. To bylo vydáno dne 1. 2. 2018 a vyplývá z něho, že na žalobce se nevztahují důvody znemožňující vycestování a jeho vycestování s ohledem na ustanovení § 179 citovaného zákona možné.
13. Žalovaný má zato, že se problematikou existence důvodů znemožňujících vycestování v rámci prováděného správního řízení zabýval dostatečně. Zabýval se rovněž možností realizace vyhoštění do domovského státu žalobce, tj. přihlédl k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění, kdy je nutno zajistit náležitosti nezbytné k realizaci vyhoštění tak, aby vyhoštění bylo uskutečnitelné v době trvání zajištění. Při stanovení doby trvání zajištění přihlédl k době, která je nutná k zabezpečení přepravních dokladů. Uzavřel, že v daném případě byl dostatečně odůvodněn závěr pro vydání rozhodnutí o zajištění, přičemž vycházel jak z důkazů, které si v rámci správního řízení obstaral, tak z vyjádření žalobce zaznamenaného do protokolu o výsledku účastníka řízení, kterému byl po celou dobu přítomen tlumočník.
14. Žalovaný navrhl, aby soud rozhodl ve smyslu ustanovení § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců, kdy v případě, že je zajištění cizince ukončeno před vydáním rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí o zajištění cizince, soud řízení o žalobě zastaví.
15. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen “s. ř. s.”). Učinil tak bez nařízení jednání postupem za podmínek stanovených dle ustanovení § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců.
16. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vycházejícím z dispoziční zásady vyjádřené v ustanovení § 71 odst. 1 písm. c) a d) odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během 30 denní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost

napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky v projednávané věci zjištěny nebyly.

17. Z předloženého správního spisu krajský soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Dne 29. 1. 2018 byl žalobce kontrolován na území Polské republiky jako cestující vozidla jedoucího na trase z Rumunska do Spolkové republiky Německo přes Českou republiku a Polsko. Ke kontrole nepředložil žádný cestovní doklad, ani žádné jiné platné oprávnění k pobytu na území Evropské unie. Dne 31. 1. 2018 byl předán zpět do České republiky na základě čl. 6 Dohody mezi vládou České republiky a Polské republiky o předávání osob na společných státních hranicích (tj. převzetí občana třetího státu, který protiprávně překročil státní hranice, kdy od překročení státní hranice neuplynulo 48 hodin). Vzhledem k tomu, že žalobce pobýval na území členských států Evropské unie bez platného cestovního dokladu a víza nebo platného oprávnění k pobytu, byl dne 31. 1. 2018 zajištěn dle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb. a současně s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění z území členských států Evropské unie podle ustanovení § 19 odst. 1 písm. c) bod 1 a 2 zákona o pobytu cizinců. V rámci správního řízení byl se žalobcem sepsán protokol o výsledku, ve kterém popsal svou imigrační historii. Uvedl, že dne 22. 11. 2017 odjel z Iráku do Turecka, neboť byl válkou zničen jejich dům. Předtím pobýval v uprchlickém táboře v Zacho a odtud odjel sám do Turecka, autem cestoval do Bagdádu, odtud letecky do tureckého Istanbulu a poté autem na turecko-řeckou hranici do města Aksarai. Na území Evropské unie se dostal pěšky dne 27. 11. 2017. Z Makedonie jel část cesty autem a zbytek cesty pěšky do Srbska. Odtud šel pěšky do Rumunska, cesta byla předem zaplacená. V Rumunsku jej naložili do zavazadlového prostoru dodávky a cílem cesty bylo dostat se do Německa do Hannoveru, kde má příbuzné. Cestovní doklad mu byl odňat v Turecku, po celou dobu jej nikdo nekontroloval, až v Polsku.
18. Na základě uvedených skutečností přistoupil žalovaný k zajištění žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců žalobou napadeným rozhodnutím, neboť shledal nebezpečí, že by žalobce mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.
19. Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců [j]e policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.
20. Podle § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců [v]ycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Odstavec 2 stejného ustanovení stanoví, že za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje
 - a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání,

- c) *vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo*
d) *pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*

21. Smyslem řízení o zajištění cizince není konečné posouzení otázky, zda má být tomuto cizinci uděleno správní vyhoštění, ale pouze vytvoření podmínek pro to, aby tento hlavní účel mohl být realizován a nebyl předem zmařen tím, že se cizinec bude skrývat či se jinak vyhýbat realizaci případného správního vyhoštění z území ČR. Správní orgán má povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince možnými překážkami správního vyhoštění cizince v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo kdy před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo. Zmíněnou předběžnost rozhodnutí o zajištění, která je zdůrazněna již tím, že toto rozhodnutí je prvním úkonem v řízení (srov. ustanovení § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců), je nutno při hodnocení odůvodnění rozhodnutí zohlednit.
22. V projednávané věci nejsou mezi účastníky skutkové okolnosti sporné. Žalobce však namítá, že žalovaný nedostatečně vyhodnotil existenci vážné újmy, která mu hrozí, a má zato, že ačkoliv existuje reálná možnost toho, že mu skutečně hrozí při jeho návratu do Iráku nebezpečí vážné újmy podle ustanovení § 179 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, žalovaný se překážkami jeho vycestování zabýval nedostatečně a nesprávně. K tomu připomněl, že při svém výslechu účastníka řízení uvedl, že „z Iráku odcestoval v důsledku válečných událostí poté, co byl zničen jeho domov, a on se musel uchýlit do uprchlického tábora“.
23. Z rozhodnutí žalovaného vyplývá, že vycházel z materiálů, které si opatřil z moci úřední, tj. zejména ze skutečností uvedených žalobcem do protokolu o výslechu sepsaného dne 1. 2. 2018, a ze stanoviska Ministerstva vnitra, které si vyžádal ve smyslu ustanovení § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců v rámci řízení o správním vyhoštění, které bylo vydáno dne 1. 2. 2018, ev. č. ZS39945, z něhož v rozhodnutí ocitoval závěr, že se na žalobce nevztahují důvody znemožňující vycestování a jeho vycestování je s ohledem na ustanovení § 179 téhož zákona možné (strana 5 rozhodnutí žalovaného). Žalovaný z jednání žalobce spočívajícím v nelegálním vstupu na území ČR s cílem pokračovat do Německa dovodil existenci nebezpečí, že by mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, neboť jeho předešlé jednání jednoznačně vykazuje známky závažného porušování a nedodržování právních norem v České republice i na území ostatních členských států Evropské unie. Z těchto důvodů přistoupil k rozhodnutí o zajištění žalobce za účelem vyhoštění a současně dovodil, že mírnější donucovací opatření by nebyla účinná a uložení zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců je s ohledem na jednání žalobce nedostačující.
24. Pokud jde o zajištění cizince za účelem vyhoštění, nutno předeslat, že Nejvyšší správní soud setrvale judikuje nezbytnost existence reálnosti předpokladu pro vyhoštění, Tento závěr se opírá o usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 11. 2011, čj. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS (všechny v tomto rozsudku citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nsoud.cz), na které ostatně odkazovali i oba účastníci řízení. V citovaném usnesení soud vychází z premisy, že v případě zajištění cizince se jedná o velmi citelný zásah do jednoho z nejvýznamnějších základních práv jednotlivce. Takový zásah může být přípustný jen za přísně vymezených podmínek

definovaných nejen zákonem o pobytu cizinců, ale především ústavním pořádkem ČR. Proto se správní orgán musí zabývat mimo jiné i v řízení o zajištění cizince podle § 124 zákona o pobytu cizinců možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. Pokud správní orgán po předběžném zhodnocení všech jemu známých skutečností, jež by mohly vylučovat správní vyhoštění, vycestování či předání cizince, dospěje k závěru, že správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince je i přes tyto skutečnosti *alespoň potenciálně možné*, je oprávněn rozhodnout o zajištění cizince. V opačném případě je však správní orgán povinen cizince neprodleně propustit na svobodu; zásah do osobní svobody cizince by nemohl být považován za odůvodněný, pokud je předem zřejmé či pravděpodobné, že zákonný účel omezení osobní svobody nebude moci být naplněn.

25. Dále Nejvyšší správní soud v tomto rozhodnutí uvedl, že „*v případě, kdy bude správnímu orgánu již před rozhodnutím o zajištění cizince zřejmé, že by zde mohly být dány důvody znemožňující vycestování cizince ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců, nebude oprávněn vydat rozhodnutí o zajištění cizince dříve, než si opatří závazné stanovisko Ministerstva vnitra k tomu, zda je vycestování cizince možné (ve vztahu ke správnímu vyhoštění viz § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Ministerstvo vnitra bude v tomto případě povinno vydat toto stanovisko neprodleně tak, aby bylo možné dodržet zmiňované zákonné lhůty pro rozhodnutí o zajištění cizince*“ (viz bod 30 usnesení rozšířeného senátu).
26. V daném případě, jak je již shora uvedeno, vycházel žalovaný při svém posouzení reálnosti předpokladu pro vyhoštění kromě výpovědi samotného žalobce bezpochyby i ze stanoviska Ministerstva vnitra ze dne 1. 2. 2018, ev. č. ZS39945. Byť z něho ve svém rozhodnutí citoval pouze závěr o tom, že se na žalobce nevztahují důvody znemožňující vycestování a jeho vycestování (nutno poznamenat, že by bylo vhodnější uvést stručně i důvody, na základě kterých Ministerstvo vnitra ke svému závěru dospělo), ze zmíněného stanoviska, který je součástí správního spisu, vyplývá, že situace v Iráku byla hodnocena na základě aktuálních informací ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv v Iráku (jsou citovány podklady) a v tomto kontextu byla detailně posouzena i výpověď žalobce. K situaci v Iráku ministerstvo mimo jiné konstatovalo, že proti tzv. Islámskému státu, který na území Iráku působil, považovanému celosvětově za teroristickou organizaci, orgány země původu žalobce již dlouhodobě bojují, přičemž činnost této teroristické organizace byla v současné době tamními vojenskými orgány utlumena. K aktuální bezpečnostní situaci ministerstvo uvedlo, že je možno využít institutu vnitřního přesídlení do jiných, bezpečnějších částí Iráku, jak již učinilo mnoho tamních obyvatel, přičemž ze strany státních orgánů jsou takovýmto přesídlencům poskytovány v rámci možností určité prostředky. Ministerstvo na základě uvedených podkladů hodnotilo komplexně všechny důvody ve smyslu ustanovení § 179 zákona o pobytu cizinců znemožňující vycestování žalobce a konstatovalo, že žalobce neuvedl (a správní orgán ani nenalezl) žádné skutečnosti, na základě kterých by mu mohla hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti, neuvedl skutečnosti, že by mu v případě návratu mělo hrozit mučení, nelidské nebo ponižující zacházení nebo trest ani neuvedl konkrétně nic, co by nasvědčovalo tomu, že mu hrozí v jeho vlasti vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu a ani nepožádal z tohoto důvodu (do té doby) o mezinárodní

ochranu. Žalobce nebyl shledán ani osobou zranitelnou, tedy v pokročilém věku či strádající závažným onemocněním a je schopen se o sebe v dostatečné míře postarat, či využít své rodiny, která v Iráku stále pobývá. Ministerstvo proto dospělo k závěru, že vycestování v případě žalobce do Iráku je možné.

27. Otázkou posouzení reálnosti předpokladu pro vyhoštění a tedy vyhodnocením existence vážné újmy hrozící žalobci se tedy žalovaný zabýval zcela dostatečně a přezkoumatelně, přičemž jeho závěry mají oporu ve správním spise.
28. Žalobce v průběhu řízení o zajištění neuvedl žádnou konkrétní skutečnost, která by naznačovala, že by jeho vyhoštění pro něj představovalo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců. Za takovou skutečnost nelze považovat ani to, že při svém výsledku uvedl, že z Iráku odcestoval v důsledku válečných událostí, kdy byl zničen jeho domov, a že se musel uchýlit do uprchlického tábora, jak poukazoval v žalobě. Samotné podmínky v oblastech poničených válečnými událostmi v Iráku obecně za takovou skutečnost představující nebezpečí vážné újmy ve smyslu shora citovaného ustanovení považovány nejsou, k aktuální situaci v Iráku se pak vyjádřilo ministerstvo ve svém stanovisku.
29. Pokud žalobce současně argumentoval rozhodnutím Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Azs 236/2015, kterým byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem čj. 42 A 27/2015-22, kdy důvody zrušení dle jeho názoru plně dopadají i na jeho případ, není tomu tak. V poukazovaném případě byla od nyní posuzované věci situace zásadně odlišná v tom, že skutkové okolnosti byly jiné (situace v Iráku roce 2015, bydliště v Mosulu, který byl napaden a obsazen tzv. Islámským státem, zranění při bojích), přičemž správnímu orgánu bylo vytknuto, že se nevypořádal s možnou překážkou realizace vyhoštění ve smyslu § 179 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců a současně v době svého rozhodování neměl ani k dispozici stanovisko Ministerstva vnitra.
30. Krajský soud tedy uzavírá, že v nyní projednávané věci v postupu žalovaného v průběhu rozhodování o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění žalobou namítané pochybení neshledal.
31. K návrhu žalovaného na zastavení řízení dle ustanovení § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců vzhledem k dalšímu průběhu ve věci krajský soud pro úplnost dodává následující.
32. Otázkou, zda krajský soud může ustanovení § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců aplikovat a řízení zastavit, aniž žalobu proti rozhodnutí o zajištění meritorně projedná, se již opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud např. v rozsudcích ze dne 29. 11. 2017, čj. 6 Azs 320/2017-20, nebo ze dne 21. 12. 2017, čj. 10 Azs 317/2017-31, v nichž dospěl k závěru, že *„nelze-li se dle § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců domoci u soudu vyslovení nezákonnosti rozhodnutí o zajištění policií ani v jednom stupni řízení z důvodu, že omezení osobní svobody již dle tohoto rozhodnutí netrvá, je taková vnitrostátní úprava neaplikovatelná pro rozpor s právem Evropské unie, a to s čl. 15 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. 12. 2008, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, a s čl. 6 a čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie ve spojení s čl. 5 odst. 4 a 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.“*

33. Zajištění cizince podle zákona o pobytu cizinců představuje institut, jenž zasahuje do základního lidského práva cizince na osobní svobodu, garantovaného zejména čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Evropská úmluva“), na nějž je odkazováno i čl. 52 odst. 3 ve spojení s čl. 6 Listiny základních práv Evropské unie, a čl. 8 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod. Podle čl. 5 odst. 4 a 5 Evropské úmluvy má každý, kdo byl zbaven svobody zatčením nebo jiným způsobem, právo podat návrh na řízení, ve kterém by soud urychleně rozhodl o zákonnosti tohoto zbavení svobody a nařídil propuštění, je-li zbavení svobody nezákonné. Právo na soudní ochranu garantuje čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy. Právo na soudní přezkum přitom není omezeno pouze na dobu, po kterou trvá zajištění. Soudní přezkum zajištění za účelem vyhoštění garantuje rovněž evropská směrnice č. 2008/115/ES v čl. 15 odst. 2 a 3. Ani z těchto ustanovení nevyplývá žádné omezení práva na soudní přezkum pouze na dobu, po kterou je cizinec zajištěn.
34. Z uvedených důvodů nemohl krajský soud aplikovat § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců, ale musel napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů přezkoumat.
35. S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.
36. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a ze spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad běžnou úřední činnost vznikly.
37. Žalobci byl pro řízení před soudem ustanoven zástupcem advokát, jehož odměnu a výdaje za zastupování hradí stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Krajský soud výrokem III. určil odměnu advokáta v jím vyúčtované výši podle ustanovení § 9 odst. 4 písm. d), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, za dva úkony právní služby po 3.100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, písemné doplnění žaloby), tj. 6.200 Kč, dva režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, tj. 600 Kč. Celkem se tedy ustanovenému advokátovi přiznává odměna ve výši 6.800 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Hradci Králové do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 20. března 2018

Mgr. Helena Konečná v. r.
samosoudkyně